

Κώστας Χ. Πασχάλης

Είστε υπέρ ή κατά;

Απαντήστε, παρακαλώ, μονολεκτικά

Αυτό είναι δυστυχώς το σύνηθες μοτίβο πάνω στο οποίο «στήνεται» ο πολιτικός, αλλά και ο δημόσιος διάλογος στη χώρα μας.

Όλα τα ζητήματα που τίθενται προς συζήτηση απαντώνται με σχηματοποιημένα, απλουστευτικά σχήματα στα οποία οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να τοποθετηθούν σαν να πρόκειται να ποντάρουν στο «μαύρο» ή το «κόκκινο».

Τα σχήματα αυτά κατατρέχουν την ιστορία αυτού του τόπου, δημιουργώντας σχεδόν πάντοτε στρατόπεδα αφιονισμένων υποστηρικτών της μίας ή της άλλης άποψης.

Μερικά ενδεικτικά παραδείγματα που στοίχειωσαν τις μνήμες των πατεράδων μας και στη συνέχεια «ημών των ιδίων»:

«Είσαι κομμουνιστής ή εθνικόφρων;», «Είσαι Έλληνας ή εαμοβούλγαρος;», «δηλώνεις την ακλόνητη πίστη σου στην ορθοδοξία του κόμματος ή υπηρετείς τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστών ;», «Τι Πλαστήρας τι Παπάγος», «Καραμανλής ή Παπανδρέου (οι παλαιοί);», «Καραμανλής ή τανκς ;», «Καραμανλής ή Παπανδρέου ; (ο Ανδρέας αυτή τη φορά)», «σκότος ή φως ; (Κουτσόγιωργας)», «Κυβέρνηση Δεξιάς ή συνεργασία προοδευτικών δυνάμεων;», «Καραμανλής ή Παπανδρέου ; (οι σημερινοί)», «Παπανδρέου ή Βενιζέλος», «πορεία προς τα εμπρός ή πορεία προς τα πίσω ;», «Αριστερά συμμαχιών ή ανατροπής ;»,□ ...□

Μια πολιτική σκηνή δεκαετιών στημένη πάνω σε δίπολα που εν πολλοίς διαμόρφωσαν και το πολιτικό γίγνεσθαι της χώρας μας.

Μια αυθαίρετη διαμόρφωση του πολιτικού χάρτη που επέβαλλε τροχοδρομημένες στάσεις και συμπεριφορές από τις οποίες όποιος επιχειρούσε να διαφύγει οδηγούνταν πάραυτα στο περιθώριο των εξελίξεων.

Αυτή ακριβώς η λογική απλώθηκε σαν μικρόβιο σ' όλες τις εκφάνσεις του δημόσιου βίου της χώρας, καθορίζοντας εντέλει την ίδια την καθημερινότητά μας.

Πριν διατυπώσεις την οποιαδήποτε άποψη έπρεπε (και πρέπει) πρωτίστως να ξεκαθαρίσεις σε ποιο στρατόπεδο ανήκεις, ώστε στη συνέχεια η όποια θέση σου να ενταχθεί στο «σχήμα» που έχει διαμορφωμένο στο μυαλό του ο συνομιλητής ή οι συνομιλητές σου.

Η πολιτική με όρους ποδοσφαιρικούς και με τους πολίτες στις εξέδρες να ζητωκραυγάζουν. Τελευταία και κατά περίεργο τρόπο οι όροι αντιστρατεύονται. Το ποδόσφαιρο τείνει να πολιτικοποιηθεί. «Λευτεριά στον Λαό του ΠΑΟΚ» διατυπώνει η τελευταία αφίσα που κυκλοφόρησε δίνοντας το στίγμα των εξελίξεων.

Την αντίληψη των απλουστευμένων αυτών σχημάτων ήρθε να υπηρετήσει με καταλυτικό τρόπο η τηλεόραση και δη, η ιδιωτική. Εύληπτη μασημένη τροφή ευρείας κατανάλωσης, που προσφέρεται αφειδώς στον αποχαννωμένο τηλεθεατή, ο οποίος με τη σειρά του τη δέχεται αδιαμαρτύρητα πιστεύοντας πως με τον τρόπο αυτό ανταποκρίνεται στα μηνύματα των καιρών. Σήριαλ, ταινίες (αμερικάνικες στην πλειοψηφία τους), ειδήσεις και ενημερωτικές εκπομπές, πλασάρουν εντέχνως το παιχνίδι της σύγκρουσης των «καλών» και των «κακών». Οι μεν και οι δε.

Το δυστύχημα είναι πως σ' αυτήν την πλασματική σύγκρουση, που δεν παράγει παρά εύκολες

Κώστας Χ. Πασχάλης

Είστε υπέρ ή κατά;

εντυπώσεις, ωθούνται και όλοι οι παράγοντες του δημόσιου βίου της χώρας μας. Οποιαδήποτε προσπάθεια άρθρωσης σοβαρής πολιτικής σκέψης σκοντάφτει πάνω στα «κλισέ» της τρέχουσας ειδησεογραφίας, με αποτέλεσμα ακόμη και ο πιο συγκροτημένος λόγος να πέφτει πάνω σε «δυσθεώρητους τοίχους».

Για να γίνεις αποδεκτός πρέπει να ακολουθήσεις τους όρους του παιχνιδιού. Να σηκώσεις τη σημαία του ΝΑΙ ή του ΟΧΙ και να την ανεμίξεις μπροστά στα πεινασμένα για θέαμα μάτια των τηλεθεατών, διεκδικώντας το κομμάτι της προβολής που σου αντιστοιχεί.

Η συνέχεια την επόμενη

Πέμπτη